

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор” по професионално направление „Техника на безопасността на труда и противопожарна техника”

Автор на дисертационния труд: маг. инж. ВАЛЕНТИНА МАРКОВА ФРЕНКЕВА-БЕЛЧЕВА

Тема на дисертационния труд: ИЗСЛЕДВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ПТИЦЕВЪДНИ КОМПЛЕКСИ

Написал становище: проф. д-р инж. Иван Борисов Евстатиев, Русенски университет „Ангел Кънчев” – гр. Русе, пенсионер

1. Общо описание на представените материали

Предоставен е на файл дисертационен труд на **149** стр., разположен в **3** глави, включващ също, общи изводи, виждане на автора за научно-приложни приноси, списък с публикации по дисертационния труд, литературна справка и **5** приложения. Авторефератът е на **38** стр. Представеният списък на публикации по дисертационния труд, съдържа **5** заглавия, представени на международни научни конференции.

Списъкът на анализирани литературни източници, съдържа **108** публикации.

Считам, че предоставените материали по дисертационния труд отговарят на общо приетите изисквания.

2.Тема и актуалност на дисертационния труд

Тематиката на дисертационния труд е свързана с безопасността на труда в птицевъдните ферми. Трябва да се отбележи, че условията на труд в птицевъдни ферми създават предпоставки за рискове от наранявания и

травматизъм. Работи се в среда с налични вредни газове като амоняк, повишена концентрация на въглероден двуокис, сероводород, метан, птичи прах, гъбични спори, бактерии, акари, възможност за попадане в дихателните пътища и по кожата на дезинфектанти и химични ветеринарни продукти. В птицефермите има предпоставки за пожари поради наличие на фин прах от фуражите и лесно запалими газове отделяни от фекалната маса, както и работа с инсталации за нагряване на помещенията работещи с метан, пропан-бутан, течни или твърди горива.

Целта на дисертационния труд е превенция на риска от възникване на трудови злополуки и професионални заболявания на персонала чрез разработване на специфични мерки и изисквания за безопасни условия на труд при птицепроизводството.

Отчитайки по-горе казаното, както и поставената цел, решавана в основните задачи по дисертационния труд, убедено може да се твърди, че темата и целта на дисертационния труд са изключително актуални.

3.Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал

За постигането на целта дисертантът е поставил **4** задачи, последователно решавани в отделните глави на дисертацията. В извършеното литературно проучване (глава 1) е направен подробен анализ на проблема, което показва едно отлично познаване на тематиката. Анализираните литературни заглавия са **108** и съответстват на темата. От литературните източници **12** са на кирилица и **29** на латиница, **41** са закони, директиви, регламенти, наредби, ръководства, **26** са източници, свързани с птицевъдството, представени с интернет адреси. Почти всички литературни източници имат интернет адреси и са проследими.

В резултат на анализа на литературните източници е фиксирана целта на дисертационния труд и са поставени задачите за постигането на тази цел.

От предоставения материал, може да се твърди, че докторанта познава много добре състоянието на проблема и творчески е интерпретирал информацията от анализа на литературните източници.

4. Съответствие на избраната методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд с постигнатите приноси

Методиката на изследването включва следните подходи – анализ на състоянието на проблема, сравнения, анкетни проучвания, експертни оценки. За отбелязване е подробният анализ и направени изводи на закони, директиви, регламенти и наредби, свързани с птицевъдството.

Считам, че избраната методика на изследване съответства на поставената цел и задачи на дисертационния труд.

5. Приноси в дисертационния труд

Съгласен съм с автора за приносите на дисертационния труд. Приносите в настоящия дисертационен труд имат научно-приложен и приложен характер.

Научно-приложни приноси

1. Предложена е методика за оценка на риска в птицевъдни комплекси.
2. Разработен е метод за оценка надеждността на изследване на база анкетно проучване в птицевъдни комплекси.
3. Създадена е методика, осигуряваща предпоставка за безопасна експлоатация на птицеферми.

Приложни приноси

Към приложните приноси могат да се отнесат:

1. Предложени са мерки за превенция на риска при експлоатация на птицевъдни комплекси.

2. Разработено е анкетно проучване на персонала по безопасност за установяване на качеството и ефективността от обучението по безопасни условия на труд.

Приносите се отнасят до обогатяване на знанията в областта на превенцията безопасността при експлоатация на птицевъдни комплекси.

6. Публикации по дисертационния труд

Публикациите по дисертационния труд са **5** на брой и са представени като доклади в международни научни конференции. Четири от публикациите са самостоятелни, а **1** е в съавторство с ръководителя на докторантурата и друг съавтор.

Приемам, че публикациите отразяват основните части на разработката.

7. Мнения, препоръки, забележки по дисертационния труд

Към работата методични забележки нямам.

На някои литературни източници не са посочени заглавията а само интернет адреси.

За отбелязване също е много добрата структура на дисертацията. Всяка глава завършва с резултати и изводи.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Процедурните правила на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“. Постигнатите резултати ми дават основание да предложа да бъде придобита образователната и научна степен **„Доктор“** от **маг. инж. Валентина Маркова Френкева-Белчева** в професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“, по докторска програма „Техника на безопасността на труда и противопожарна техника“.

13.03.2022 г.

Подпис:

/проф. д-р инж. И. Евстатиев/